

**TA DOKUMENT PREDSTAVLJA ZBIR ODZIVOV JAVNOSTI IN JE
NAMENJEN ZGOLJ ZA INTERNO RABO, ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV
OZIROMA UREDNIŠTEV. NJEGOVE VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI
DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.
POVZETEK ODZIVOV GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV PROGRAMOV RTV
SLOVENIJA, POSREDOVANIH PO TELEFONU, PO POŠTI IN PO
ELEKTRONSKI POŠTI V INFORMACIJSKI CENTER VARUHINJE
OD 1. DO 31. DECEMBRA 2008**

Do konca meseca decembra sem kot varuhinja prejela skupaj **36 pritožb**. Od tega 32 po elektronski pošti in 4 po navadni pošti. Nekatera pisma in telefonski klici vsebujejo več različnih pritožb. Pogovorov z gledalci, ki niso imeli konkretnih pritožb temveč zgolj vprašanja, v tem dnevniku ne omenjam.

Televizija Slovenija

INFORMATIVNI PROGRAM

Varuhinji je bila v decembru s strani Sekcije pridelovalcev kož pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije posredovana pritožba, ki se nanaša na prispevek, predvajan v **Dnevniku** 30. novembra 2008. V dopisu je bil v imenu vseh članov sekcije izražen protest proti enostranskemu poročanju v prispevku o performansu proti krznu Društva za uveljavitev pravic živali na Wolfovi ulici v Ljubljani. Po njihovih besedah je bil prispevek povsem enostranski; » ...nastopali so le člani društva, novinarka je imela daljši intervju z organizatoriko performansa, medtem ko je povsem ignorirala nasprotno oziroma napadeno stran, se pravi predelovalce kož, ki so bili tedaj tudi dosegljivi za morebitne komentarje.«

Gledalka se je pritožila nad terminom oddaje **Polemika**, ki se časovno pokriva s terminom oddaje **Studio City**. Pogostokrat jo zanimajo tako vsebine, ki jih pripravljajo v Polemiki kot tiste v Studiu City in prav tako tudi mnoge druge gledalce, meni gledalka.

Gledalca moti predvajanje **Dnevnikov** starejšega datuma (denimo iz leta 1990). Po njegovem take oddaje spadajo v arhiv, kjer si jih zainteresirani lahko ogledajo.

Gledalec je izrazil ostro kritiko nad voditeljem **TV Dnevnika** Igorjem Juričem. Pritožba je letela tako na njegov način podajanja novic kot na njegovo obleko.

Upokojeno gledalko, ki vedno z veseljem spremlja **Studio City** zmoti glasba, ki je v oddaji predvajanja med pogovori. Meni, da je moteča zlasti za starejše gledalce.

Še eno gledalko je zmotila močna tehno glasba med pogovori v oddaji **Studio City**.

Eden od gledalcev je v celoti pohvalil trud, ki ga v svoje delo vlagajo ustvarjalci **Dnevnika** in **Odmevov**.

DOKUMENTARNI PROGRAM

Gledalec meni, da bi si publicistka gospa **Dorica Makuc** ob praznovanju osemdesetletnice zaslužila kakšno **retrospektivo** kot ena izmed vodilnih pionirjev na področju dokumentarnih oddaj na , takrat še ,TV Ljubljana.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM

Gledalec je razočaran, ker je bila oddaja **Resnična resničnost**, ki je po njegovem ponujala obilo koristnih informacij, umaknjena s programa.

Gledalec se je kritično odzval na ukinitve oddaje **Resnična resničnost** in se širše razpisal o problematiki nacionalne televizije, kot jo vidi sam :

» Škoda, ena od (po mojem mnenju) boljših oddaj na rtvslo gre v franže...

Seveda ni bila vedno idealna, včasih sem imel ob gledanju priokus slabe priprave in/ali tehnične izvedbe posameznih prispevkov; a v celoti gledano je bila oddaja dobra in edina s tega področja v slovenskem prostoru.

Kaj si mislim o vsem skupaj?

Denar je le izgovor za ukinitve, premajhna gledanost tudi (verjetno jo večina gleda preko interneta, upam da to ni ušlo merilcem gledanosti).

Nacionalna televizija naj skrbi za celostno in lastno produkcijo celostnih vsebin in se naj ne osredotoča le na oddaje za najširšo populacijo (če jih sam ne gledam, pa vem da jih gledajo drugi in jim te pravice ne odrekam), to je domena komercialnih televizij. Le nacionalka s svojim privilegiranim statusom (financira se z naročnino in naj ne bi bila podvržena diktatu trga) ima možnost dolgoročno razvijati in vzpodbujati področja, ki širijo obzorja ljudi. To pa je le ena od potez, s katerimi televizija izgublja stik z mlajšimi oz. progresivno publiko...«

Gledalec se je obrnil na varuhinjo v zvezi z ukinitvijo **oddaje Resnična resničnost**:

» ... Bil sem najprej močno presenečen, nato pa ogorčen. Ob vedno večji poplavi "narodnjaških" in "ljudskih" vsebin s svojega (našega!) programa umikate eno redkih oddaj, ki nas je na sistematičen in simpatičen način izobraževala o računalniških in komunikacijskih novostih.

Kot univerzitetni učitelj vsebin znanstvene informatike in informacijskega opismenjevanja, sem si oddajo redno snemal in kasneje z zanimanjem ogledal. Marsikaj novega sem uporabil tudi pri svojem delu. Še posebej me je oddaja navdušila s svojim odnosom do slovenskega informacijskega izrazja. Tega nam BBC-jev Click ne more dati! Čeravno vem, da gasilske veselice statistično pritegnejo več gledalcev in tudi bolj ustrezajo slovenski množični kulturni ravni, ki jo oskrbuje in sooblikuje naš RTV, pa me vseeno zanima, ali je bila ta oddaja res tako draga, da jo je potrebno umakniti s sporeda!?!«

RAZVEDRILNI PROGRAM

Gledalec je kritičen do tega, da so s sporedov nacionalne televizije izginile vse oddaje o slovenski popularni glasbi.

S strani večih podpisnikov različnih turističnih organizacij in združenj je prišla pobuda za ponovno uvedbo osrednje samostojne oddaje s turistično vsebino na nacionalni televiziji. Prepričani so, da je: ...»ponovna uvedba osrednje samostojne oddaje s turistično vsebino na slovenski nacionalni televiziji odločilnega pomena za informiranost Slovencev o slovenski turistični ponudbi. Samostojna oddaja s turistično vsebino razen same informiranosti široke ciljne skupine gledalcev tudi bistveno prispeva k oblikovanju pozitivnega odnosa Slovencev do turizma, kar posredno vpliva na samo kakovost turistične ponudbe. Kolikor smo seznanjeni, so bile dosedanje oddaje s turistično vsebino *Homo Turisticus*, *Turistica* in *Poletna potepanja* med najbolj gledanimi oddajami v produkciji RTV Slovenija, zato nam je nerazumna odločitev vaše hiše o umiku oddaj s turistično vsebino s programa.«

Gledalci pa niso le kritični, temveč izražajo tudi pohvale na račun oddaj; gledalec je zelo pohvalil oddajo **Hri-bar** in pripomnil, da nam tovrstnega razvedrila manjka.

Gledalec je bil kritičen v zvezi s strokovno žirijo, ki je izbirala skladbe, s katerimi bodo izvajalci nastopili na letošnji **Emi**. Zapisal je: »... Šokiran sem in se tresem že cel dan, ko razmišljam o dejstvu, da je komisija ki je zbirala pesmi od 113 pesmi izbrala 14 skladb v pičlih dveh dneh, če ne celo v 24 urah. Skladbe bi morale biti oddane najkasneje 28.11.2008, vmes je bil vikend, in glej v torek imamo že izbrane skladbe kot v znanstveno fantastičnem filmu... «

ŠPORTNI PROGRAM

Gledalko je razjezilo **komentiranje Vrhovnika**. „...komentator Vrhovnik nima nobenega stika s slovenščino, njegova razpredanja o tehniki smučanja pa verjetno razumejo le tisti, ki niso nikoli smučali...Ne vem, zakaj imamo fakulteto za novinarje, če moramo potem poslušati neumnosti nekega smučarja...“

IGRANI PROGRAM

Gledalec iz Bele Krajine je v imenu, kot pravi številnih Belokranjcev izrazil razočaranje nad filmom **Vampir z Gorjancev**, ki je bil na sporedu nacionalne televizije predvajan 17. decembra. Zgodba je bila nerazumljiva in po njegovem mnenju gre za posiljevanje gledalcev. Gledalec terja zaščito.

RISANKE

Tudi v decembru je varuhinja prejela štiri pritožbe na račun spremembe termina risank na 1. programu TV Slovenija.

“...Prav podla in enostranska je vaša odločitev... S to vašo potezo ste pokazali svoj pravi ceneni utrip s sicer dragimi strastmi. Še je čas, draga nacionalka, a v zavedanju, da je čas nas gledalcev predragocen, da bi ga zapravljali s sladkobnimi sto in več delnimi nadaljevankami kakršnegakoli porekla...”

“...Sam termin se mi ne zdi sporen, pač malo drugače razporediš dejavnosti zvečer. Zdi pa se mi zelo sporno, kaj se predvaja okoli risank. Sem ne spada telenovela, loto, reklame. Drugače pa imate zelo kakovostner risanke. V letu smrkcev, bi te lahko predvajali tudi v večernem terminu in ne samo v soboto dopoldne (otroci imajo razne obveznosti)...”

Gledalec je zapisal: “ ...Tako prvi torek ste se pohvalili o dvigu gledanosti (populacija je bila starejša od 4ih let???!!!)... predlagam, da za teh mojih 11€/mesec: izmerite gledanost tudi v tem tednu, ko so na POP TV uvrstili risanke,...»

URAVNOTEŽENOST

Gledalka je pozvala k večji uravnoveženosti pri **obravnavi različnih verstev**. Tako kot imamo na sporedu prenose katoliških maš, bi lahko predvajali tudi prispevke o obredih drugih religij.

Gledalka je opozorila na po njenem mnenju **nepotrebno vnašanje verskih simbolov** v oddajah na nacionalni televiziji (npr. adventni venček).

Gledalec se je pritožil zaradi , po njegovem mnenju, **zavestne katolizacije** v televizijskih programih.“... za RKC je v TV programu za njeno dejavnost določeno kar precej časa. ...Če v zabavno tekmovalnih oddajah nastopa predstavnik katoliške cerkve, in to je kar pogosto, je že pred pričetkom programa znano, kdo bo zmagal....Zakaj nimajo enakih možnosti tudi ostale verske skupnosti? Upoštevajte določilo ustave, da je cerkev ločena od države...“

Prav tako meni, da je preveč **„štajerizacije** » v tv programih. »...Predvsem v zabavnih programih prednjači štajersko narečje, ne pa slovenščina...“ Pripisal je tudi, „da je TV SLO o avgustovskih neurjih poročala zelo različno. Ko so morali v Radovljici s proge osdtranjevati drevesa, ker je bila neprevozna, je televizija o tem objavila novičko. Isti dan je neurje v Prekmurju poškodovalo poljščine in tv objavi reportažo...“

SPREJEM TELEVIZIJSKEGA SIGNALA

Gledalec iz občine Kanal ob Soči se je varuhinji pritožil, ker ima težave **s sprejemom signala programa TVS 2**. Gledalec ima sliko, nima pa zvoka. Problem naj bi se pojavljal ob prenosih Angleške lige, navedel pa je tudi prenos odbojarske tekme Bled – Beauvais.

OGLASI

Zaskrbljena gledalka se je obrnila na varuhinjo v zvezi z nepriimernostjo termina predvajanja oglasa, ki opozarja na vožnjo pod vlivom alkohola: » ... v zvezi z oglasom proti vožnji alkohola, v kateri vidimo jokati štiriletno deklico, ki je v nesreči izgubila oba starša. Oglas se

mi zdi dobro narejen in vsekakor opozarja na perečo problematiko slovenske družbe. Zato se mi zdi nadvse dobrodošlo, da ta oglas obstaja in opozarja ljudi, da vožnja na cesti ni igra. Problematično pa se mi zdi, da RTV Slovenija omenjen oglas predvaja tik pred risanko ob 18.10. Tako oglas vidijo otroci, ki takoj zaznajo, da nekaj ni v redu, zelo kmalu pa tudi ugotovijo, za kaj gre (če se že starši nekako izmaknemu direktnemu odgovoru, jim odgovori kdo drug). S tem ta oglas v otroke naseli tesnobo in strah pred izgubo staršev. Menim, da je termin izbran napačno, saj sporočilo ni namenjeno otrokom, temveč odraslim, ki smo aktivni udeleženci prometa. Zato predlagam, da se oglas predstavi v termin, ko pred sprejemniki ni otrok, saj verjamem, da kvarno vpliva na njihovo čustveno stabilnost.«

Gledalki, ki so jo zmotili **oglasni bloki med oddajo Studio City**, ker je bila obveščena, da so na nacionalni televiziji oglasi dovoljeni le med posameznimi oddajami, je bilo s službe za trženje RTV programov sporočeno sledeče obvestilo, ki bo morda zanimalo še kakšnega gledalca:

»Oddaja Studio City je pogovorna oddaja, ki poteka v živo in je sestavljena iz medsebojno ločenih samostojnih delov. Zakon o medijih pa v 93. členu določa, da lahko televizijski program predvaja oglase med koncem prejšnjega samostojnega dela in začetkom naslednjega oziroma med prekinitvami in odmori.«

Gledalec se je pritožil, ker ga zelo moti **nenehno napovedovanje lastnih programov**. «...Menim, da gre za čas od predvajanih reklam in nesmiselnega ponavljanja v škodo informiranosti, izobraževanja in kulture nas poslušalcev...»

Radio Slovenija

1. PROGRAM

Zvesto poslušalko starejše generacije zadnje čase moti po njenem mnenju **prepogosto predvajanje oglasa za 1. program Radia Slovenija** na tem programu.

Poslušalko **moti glasbeni izbor**, ki ga krojijo uredniki Zvone Tomac in Jane Veber in po njenem mnenju ne sodijo na 1. programu. Prej je bilo veliko prijetne, lahke instrumentalne glasbe, zdaj so na sporedu le popevke.

Redni poslušalec **Studia ob sedemnajstih** se je ostro odzval na oddajo, ki je bila na sporedu 15.12.2008; »...Že izbor sogovornikov (Balažič, Markeš) je bil tak, da ne more zagotoviti nekega objektivnega povolilnega pogleda na politična dogajanja v Sloveniji...«

Dodal je še » Način vodenja je dejansko spominjal na realsocialitične oddaje iz sedemdesetih ali šestdesetih let. Poudaril pa bi, da je to značilno predvsem za drugi program radia na RTV, in da je plačevanje naročnine financiranje politične opcije, ki ji ne pripadam.«

Predsednik programskega odbora za invalidske vsebine je zapisal: » Zelo sem vesel, da ste se v **Studiu ob sedemnajstih** obravnavali problematiko zaposlovanja invalidov in to na mednarodni dan invalidov 3. decembra. Novinarka Mateja Železnik je po mojem mnenju dovolj korektno pripravila oddajo in dobro vodila pogovor s kompetentnima gostjama, iz česar so lahko poslušalci dobili objektivno sliko večplastnega problema zaposlovanja

invalidov, hkrati pa je bila to tudi priložnost za delodajalce, če so utegnili poslušati oddajo, da postanejo bolj motivirani za zaposlovanje invalidov.

Želim si, da bi s tovrstno pozitivno prakso nadaljevali še v prihodnje, saj se v tematskih in problemskih zasnovah oddaj najde dovolj časa za osvetlitev obravnavane teme iz vseh strani.«

OGLASI

Gledalec se je po navadni pošti pritožil, da je na nacionalnem radiu vse preveč oglasov.

RABA SLOVENSKEGA JEZIKA

Gledalec je zaskrbljen nad nivojem slovenskega jezika, ki ga je moč slišati na **televiziji in radiu**. Sprašuje se, če je sploh kdo, ki bdi nad pravilno rabo jezika.

Gledalec se je pritožil :

„...v naši deželici poznamo "evre" in "evre in pol", "ljudi" in "ljudi in pol", pa celo "tekme" in "tekme in pol". (Slednje v drugem pomenu še že).

.

Na TV & na radiu & v časopisih je dandanašnji že praksa poročati v slogu: " ... za tointto se je tainta odločil dati/prejeti **pet milijonov EUR in pol**", "... v Sudanu strada **tri milijone ljudi in pol**...", športni novinar nas je zadnjič seznanil, da " **je še pet minut do konca tekme in pol**". Kaj ste strokovnjake odpustili?

Saj so še cvetke:

Naj vam nekdo razloži, koliko je pravzaprav "**trikrat višja vsota ...**"

(je to trikrat ali štirikrat prvotna količina?).... če je tako - **pa recimo tako!**

In dalje ... „**za trikrat manjša količina**“ ... (je to tretjina ali koliko?)... če je res tretjina - **pa to povejmo...** « , je še zapisal gledalec.

ODDAJA ZA MADŽARSKO MANJŠINO HIDAK

Gledalec je kritičen glede **oddaje Hidak**, ki je na sporedu na 1. programu nacionalne televizije;

» V Sloveniji imamo dve manjšini in nekaj narodnih skupnosti (Romi, Sinti, Hrvati, Srbi, Bosanci, Makedonci, Albanci, Nemci, Angleži, Irci...). Vse lepo in prav.

Italijanska manjšina je sevisirana z naše strani preko TV in Radia Koper. Torej slišni in vidni programi so na področju kjer je manjšina. Madžarska manjšina se pa servisira preko prvega programa nacionalne televizije. Oddajo **Hidak** kolnemo po ostali Sloveniji, takoj po poročilih ob treh popoldan. Menim, da bi za Madžarske programe morala poskrbeti najbližja regionalna radio in tv postaja...«

